

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Vladimir Timofti, Constantin Alerguș,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 mai 2017, în cauza penală în privința lui

*Popa Andrian XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 10.09.2015 – 14.04.2016 (prima instanță);*
- 2. 22.08.2016 – 10.05.2017 (instanța de apel);*
- 3. 19.07.2017 – 13.12.2017 (instanța de recurs).*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 14 aprilie 2016 Popa Andrian XXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat după cum urmează:

- În baza art. 179 alin. (2) Cod Penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- În baza art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod Penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- În baza art. 362 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Popa Andrian XXXXX i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal executarea pedepsei stabilită lui Popa Andrian fost suspendată condiționat pe perioada de probațiune pe un termen de 3 ani. În baza art. 84 alin. (4) și art. 87 alin. (2) Cod penal s-a decis ca pedeapsa penală sub formă de amendă care i-a fost stabilită prin sentința Judecătoriei Drochia din 20 noiembrie 2015 urmează a fi executată de sine stătător.

Cauza a fost judecată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art.364¹ CPP, fiind acceptată cererea inculpatului Popa Andrian Vasiliu în acest sens prin încheierea protocolară a instanței din 14.03.2016.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Popa Andrian la 15.07.2015, în perioada de timp 20:30 până la 21:00, împreună cu Railean Emilia și Sava Vasile încălcând relațiile sociale privind realizarea dreptului persoanei la inviolabilitatea domiciliului, consemnat în art. 29 din Constituția Republicii Moldova, fără consimțământul lui Eremia Fiodor XXXXX, au pătruns ilegal în gospodăria ultimului, situată în XXXXX, unde Popa Andrian i-a aplicat

lovituri cu pumnii și cu picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de echimoze pe frunte, excoriația sprâncenei stângi, echimoze sub ambii ochi, spate, plagă contuză a mâinii drepte, ce se califică ca vătămări corporale ușoare.

Tot el, la 15.07.2015, în perioada de timp 20:30 până la 21:00, ilegal a pătruns în domiciliul lui Eremia Fiodor XXXXX, situat în XXXXX, l-a stropit cu balonul de gaz în ochi și i-a aplicat lovituri cu pumnii și cu picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de echimoze pe frunte, excoriația sprâncenei stângi, echimoze sub ambii ochi, spate, plaga contuză a mâinii drepte, ce se califică ca vătămări corporale ușoare și de pe masă i-a sustras telefonul mobil de model "Flay", astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 550 lei.

Tot el, la începutul lunii august 2015, în jurul orei 02:00, cu scopul pătrunderii ilegale din Moldova pe teritoriul Ucrainei, neavând cu el pașaport și fără autorizație corespunzătoare, ocolind punctul de trecere a frontierei de stat „Cosăuți Iampoli” pe direcția semnelui de frontieră nr. 0161 și eludându-se de controlul de frontieră, a trecut frontiera de stat din partea Republicii Moldova în Ucraina, trecând pe râul Nistru cu ajutorul unei bărci improvizate din cauciuc, unde pe teritoriul Ucrainei, la 20.08.2015, a fost reținut de colaboratorii Serviciului Grăniceri a Ucrainei.

Prin aceeași sentință a fost condamnată Railean Emilia în privința căreia nu a fost declarat recurs ordinar.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în procuratura Drochia Turenco Diana, în privința lui Popa Andrian, prin care a solicitat casarea totală a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 179 alin. (2) Cod Penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în baza art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod Penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în baza art. 362 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal pentru concurs de infracțiuni la pedeapsa stabilită prin cumul total al pedepselor aplicate să-i fie adăugată în întregime pedeapsa neexecutată conform sentinței Judecătoriei Drochia din 20.11.2015 sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie suma de 10000 lei și să-i fie stabilită definitiv pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie suma de 10000 lei.

3.1. În susținerea cererii apelantului a invocat că sentința instanței de fond în partea aplicării suspendării executării pedepsei, este prea blândă din motivul că inculpatul Popa Andrian anterior a mai fost atras la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor cu intenție prevăzute de art. 287 și 186 Cod penal.

Apelantul a indicat faptul că infracțiunea săvârșită de către inculpat se atribuie la categoria celor grave. Acuzatorul a considerat că au fost administrate probe concludente care dovedesc existența acțiunii încriminate, identificarea făptuitorului, constatarea vinovăției precum și toate celelalte împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei, cum ar fi probele cu martorii din partea acuzării și raportul de expertiză medico-legală nr. 310 din 16 iulie 2015.

Apelantul a menționat că aplicarea art. 90 Cod penal în privința inculpatului Popa Andrian nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea lui, nu poate fi considerată adecvată și nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale.

4. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 mai 2017, pronunțată integral la 07 iunie 2017, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Popa Andrian Vasilii a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), 187 alin. (2) lit. d), e), f) și art. 362 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală

- pe art. 179 alin. (2) Cod penal - 1 an închisoare;
- pe art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal - 4 (patru) ani închisoare;
- pe art. 362 alin. (1) Cod penal - 1 an închisoare.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Popa Andrian de 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal pentru concurs de infracțiuni la pedeapsa stabilită prin cumul total a fost adăugată pedeapsa neexecutată conform sentinței Judecătoriei Drochia din 20 noiembrie 2015, sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale ce constituie 10000 lei, care urmează a fi executată de sine stătător.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut netemeinicia poziției primei instanțe în latura aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

În acest sens, instanța de apel a ținut să menționeze că un aspect omis de către prima instanță la pronunțarea sentinței și stabilirea pedepsei inculpatului Popa Andrian cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, îl constituie persoana condamnatului, care interesează sub aspectul raportului periculozității sociale decurgând din faptele și din împrejurările în care acestea au fost comise de inculpat. La fel menționează și comportamentul inculpatului pe parcursul judecării cauzei de către instanța de fond, când respectivul fiind în arest la domiciliu s-a ascuns și nu se prezenta la citarea instanței, fapt ce a determinat necesitatea anunțării acestuia în căutare și schimbarea măsurii de reprimare în arest preventiv, acesta fiind reținut la 26.08.2015.

Pe cale de consecință, instanța de apel a considerat, că instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 75 alin.(1) Cod penal și de circumstanțele descrise, nejustificat și fără careva argumentare ajungând la concluzia, că inculpatul Popa Andrian poate fi corectat și reeducat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Instanța de apel a reținut că limitele pedepsei, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel a menționat aprecierea prevederilor art. 61, 75 Cod penal și anume: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; criteriile

generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptelor penale considerate ca fiind săvârșite de inculpat, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, astfel concluzionând posibilitatea corectării și reeducării acestuia cu izolarea lui de societate, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului, stabilindu-le pedeapsa, sub formă de închisoare în limitele sancțiunii art. 179 alin. (2), art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) și art. 362 alin. (1) Cod penal.

6. Decizia instanței de apel este contestată cu recursuri de către inculpat, depuse la 19 iunie 2017 și 07 iulie 2017, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cererilor inculpatul invocă că nu este de acord cu pedeapsa aplicată, considerând-o prea aspră.

Recurentul menționează, că nu s-au luat în considerație circumstanțele atenuante și anume, că este persoană fără antecedente penale, în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată pe deplin a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunilor imputate, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, se căiește sincer de cele comise și are la întreținere doi copii minori, concubina și părinții care sunt în etate.

7. La recursurile ordinare declarate în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursurile declarate, motivând prin faptul că pedeapsa stabilită de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-78 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 și 364¹ Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Lecturând textul recursurilor declarate Colegiul conchide că, deși recurentul nu face trimitere la prevederile art. 427 Cod de procedură penală și solicită menținerea sentinței instanței de fond, din motivarea recursului rezultă, că de fapt acesta critică decizia instanței de apel nefiind de acord cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Colegiul penal, constată că temeiul pentru recurs semnalat de recurent se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. 1) pct. 10) Cod de procedură penală, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea executării pedepsei stabilite inculpatului și-a argumentat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal. Or, efectuând o verificare a materialelor din dosar Colegiul penal conchide, că la judecarea apelului declarat de procuror, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, atât în partea individualizării executării pedepsei stabilite în privința lui Popa A. în baza art. 179 alin. (2), 187 alin. (2) lit. d), e), f), 362 alin. (1) Cod penal.

În vederea susținerii acestei concluzii, instanța de recurs menționează că pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducarea inculpatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost recunoscut vinovat. Astfel, Popa A. a fost condamnat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsa închisorii de până la 3 ani, 187 alin. (2) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsa închisorii de la 5 la 7 ani, 362 alin. (1) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsa închisorii de până la 2 ani.

Din acest considerent, Colegiul penal ține să mai specifice că, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a lui în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită și comportarea sinceră în cursul procesului.

La fel, este important de a menționa că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins de inculpat fără executarea efectivă a acesteia.

La caz, se constată că instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei, a reținut neîntemeiată poziția primei instanțe în latura aplicării la stabilirea pedepsei inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, dispunându-se suspendarea condiționată a executării pedepsei inculpatului cu stabilirea termenului de probă de 3 ani. În acest sens, instanța de apel a menționat că un aspect omis de către prima instanță la pronunțarea sentinței și stabilirea pedepsei inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal îl constituie persoana inculpatului, care interesează sub aspectul raportului periculozității sociale decurgând din faptele și din împrejurările în care acestea au fost comise. La fel instanța de apel a ținut să menționeze și comportamentul inculpatului pe parcursul judecării cauzei de către prima instanță, când respectivul fiind în arest la domiciliu s-a eschivat și nu se prezenta la citarea instanței, fapt ce a determinat necesitatea anunțării acestuia în căutare și schimbarea măsurii de reprimare în arest preventiv.

Pentru toate argumentele anterior prezentate, Colegiul penal la fel consideră că, în cauza deferită examinării, prima instanță nu a ținut seama de prevederile expuse supra și, ca rezultat, a individualizat greșit pedeapsa în privința lui Popa A., pripit aplicând prevederile art. 90 Cod penal, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nefiind aplicabilă, reieșind din împrejurările săvârșirii infracțiunii descrise detaliat în actul de sesizare a instanței, precum și ținând seama de statuările instanței de apel privitor la atitudinea inculpatului față de urmările ce s-au produs.

Totodată, luând în considerație, după cum a fost specificat mai sus, prezența circumstanțelor atenuante, la care face referire recurentul în recursurile declarate (săvârșirea

pentru prima dată a unei infracțiuni, recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința sinceră) precum și faptul că prezenta cauză a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală (art. 364¹ Cod de procedură penală), instanța de recurs consideră că aceste împrejurări au determinat corect instanța de apel de a-i stabili inculpatului pedeapsa închisorii mai aproape de limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

La acest capitol, Colegiul penal ține să menționeze, că în cazul în care instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante și au redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Drept urmare, Colegiul penal găsește neîntemeiate alegațiile titularului dreptului de recurs în partea solicitării de a menține sentința și constată că concluzia instanței de apel, privitor la faptul că corijarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea față de Popa A. a unei pedepse sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, este una legală, corectă, motivată și întemeiată.

Pe cale de consecință, Colegiul penal conchide că supra argumentului invocat în cererile de recurs privind greșita individualizare a pedepsei instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor din art. 61 și 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la stabilirea pedepsei în privința inculpatului, aplicându-i acestuia o pedeapsă proporțională faptei săvârșite și consecințelor survenite.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursurile sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Popa Andrian Vasiliu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 mai 2017 în propria cauză penală, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 ianuarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș